

EN PROTESTANTS REFLEKTION KRING HELGON, MARIA OCH NATTVARDEN

Helgon - kristna förebilder och förbön i evigheten

Som protestant har jag funderat mycket över hur vi ser på helgon, Maria och nattvarden, särskilt i jämförelse med den katolska och ortodoxa traditionen. Vi protestanter vänder oss ofta emot tanken på att vörda helgon eller att be om deras förböner. Men om vi börjar med helgonen, har vi inte även vi våra kristna förebilder som nästan når en slags helgonstatus? Vi kanske inte ber om deras förböner när de är döda, men vi hedrar och respekterar deras exempel i våra liv. I den katolska och ortodoxa traditionen vördar man helgonen och ber om deras förböner eftersom man tror att de nu lever i evigheten hos Gud. Även om det från vårt jordiska perspektiv kan verka som att de är döda och väntar på Jesu återkomst, är de i Guds eviga perspektiv redan i hans närhet, bortom tid och rum. Ur denna synvinkel blir det rimligt att de kan höra och ta emot våra förböner, eftersom de lever i en dimension där de är tillgängliga på ett sätt som vi kanske inte kan förstå fullt ut.

Ikoner - fönster in i evigheten

Jag tycker också att ikonerna i den ortodoxa traditionen uttrycker något vackert. De är inte bara konstverk utan fönster in i evigheten, där Jesus, Maria och helgonen möter våra blickar. Detta för oss in i en djupare förståelse av att vi alla, levande och döda, är en del av Kristi kropp – då, nu och i evigheten. När vi firar gudstjänst, delar nattvard och ber, gör vi det tillsammans med alla kristna, i alla tider. Jag finner hopp i tanken på att vi, genom tron, är förenade i en gemensam lovsång till Gud, oavsett om vi är här på jorden eller i hans eviga rike och att Gud på ett övernaturligt vis ger oss en känsla för evigheten hos Honom.

Maria - Gudaföderskans unika roll

När det gäller Maria har vi protestanter ofta haft en mer reserverad syn. Vi ser henne som en stark förebild för sin tro och lydnad, särskilt i det att hon i sin unga ålder sade ja till Guds plan, trots de risker och uppoffringar det innebar. Men i den katolska och ortodoxa traditionen har Maria en ännu högre status som *Theotokos*, Gudaföderskan. Detta är inte svårt att förstå, med tanke på att hon bar Gud själv i sin kropp. Den mänskliga kroppen som Jesus antog var hennes, och hans blodomlopp, hans celler, hans fysiska verklighet, var en del av henne. Om vi kristna talar om Jesu blod som renar från synd, hur kan vi då ignorera att detta blod en gång var hennes? Denna nära, fysiska förening mellan Gud och Maria måste ha påverkat henne på ett särskilt sätt, vilket gör det rimligt att hon ges en unik plats bland de heliga.

Nattvarden - en förening av det fysiska och det andliga

Detta för oss vidare till eukaristin, nattvarden, och tanken på Kristi kropp och blod. Om Jesus blod renar oss, hur får vi del av Jesu blod? I den katolska och ortodoxa synen blir brödet och vinet verkligt Kristi kropp och blod, inte bara symboliskt utan också konkret genom gudomligt ingripande, för oss ett av alla Guds mysterier. Våra kroppar får del av Jesu renande blod, vilket kan jämföras med hur Maria bar Kristus inom sig – en fysisk, konkret förening med Gud. Jag finner detta tanke sätt fascinerande, eftersom det binder samman det fysiska och det andliga på ett sätt som är både djupare och mer mystiskt än hur vi ofta ser på nattvarden som protestanter. Fascinerande och obegripligt, men vilka är vi att begripa Gud fullt ut?